

EUROKONWERSATORIA

3. konwersatorium
koordynatorka: Joanna Różycka-Thiriet

8 kwietnia 2020 r.
j.rozycka@schuman.pl

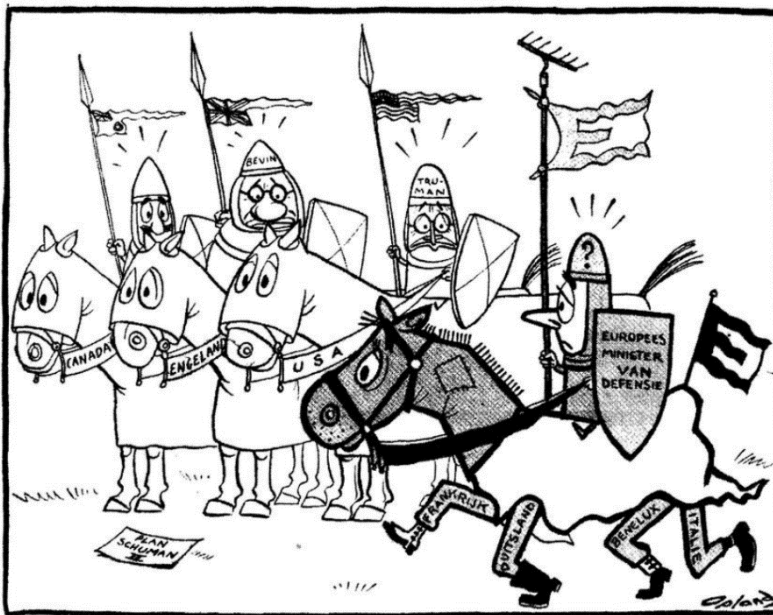
Temat: Wspólna europejska obrona. Czy Europa powinna móc obronić się sama?

Nasi goście:

- **Jacek Najder**, były ambasador Polski przy NATO

SŁOWNICZEK PRZETRWANIA

HET ATLANTISCH LEGER

Het beste paard van stal

„**Armia atlantycka. Najlepszy koń w stajni**”. Karykatura holenderskiego rysownika Oplana z 28 października 1950 roku na temat planu Plevena. 24 października 1950 roku René Pleven, francuski premier i były minister obrony prezentuje w parlamencie (z inicjatywy Jeana Monneta) plan stworzenia wspólnej europejskiej armii, której częścią byłyby także przyszłe oddziały niemieckie (w 1950 Niemcy w ogóle nie miały wojska).

Źródło: *De Volkskrant*. Katholiek Dagblad voor Nederland. 28.10.1950. Amsterdam: De Volkskrant. "Het Atlantisch Leger-Het beste paard van stal", Copyright: (c) Opland, c/o Beeldrecht Amsterdam 2004 za https://www.cvce.eu/obj/caricature_d_opland_sur_le_plan_pleven_28_octobre_1950-fr-b4d36d8e-3fb0-4411-b43f-3adf35e04563.html

Europejska Wspólnota Obronna – w 1952 roku Francja, RFN, Belgia, Holandia i Luksemburg podpisały traktat o EWO zainspirowany tzw. **planem Plevena**. Miała to być ponadnarodowa organizacja ze wspólnymi instytucjami, wspólną armią (Europejskimi Siłami Obronnymi) i wspólnym budżetem. Traktat o EWO stanowił, że będzie to europejskie skrzydło NATO i że agresja na jedno z państw członkowskich w Europie lub na Europejskie Siły Obronne stanowić będzie atak na wszystkich członków organizacji. EWO zakładało, że kraje członkowskie mogłyby mieć własne siły zbrojne, ale ich rozmiary i przeznaczenie zostały ograniczone. Żołnierze wspólnych sił zbrojnych mieli nosić jednolity mundur. Traktat wyładował ostatecznie w koszu, ponieważ w 1954 roku francuskie Zgromadzenie Narodowe odłożyło rozpatrywanie tego dokumentu, co w praktyce oznaczało jego odrzucenie.

Wspólna Polityka Bezpieczeństwa i Obrony (WPBiO, ang. CSDP) – jest częścią Wspólnej Polityki Zagranicznej i Bezpieczeństwa Unii Europejskiej. Z zachowaniem pewnych wyjątków decyzje dotyczące WPBiO podejmowane są przez Radę Unii Europejskiej lub Radę Europejską jednomyślnie. Za składanie propozycji w tym obszarze, a także za wdrażanie podjętych już decyzji odpowiada **Wysoki Przedstawiciel UE do Spraw Zagranicznych i Polityki Bezpieczeństwa**. Zgodnie z traktatem WPBiO obejmuje stopniowe określanie wspólnej polityki obronnej Unii. Doprowadzi ona do stworzenia wspólnej

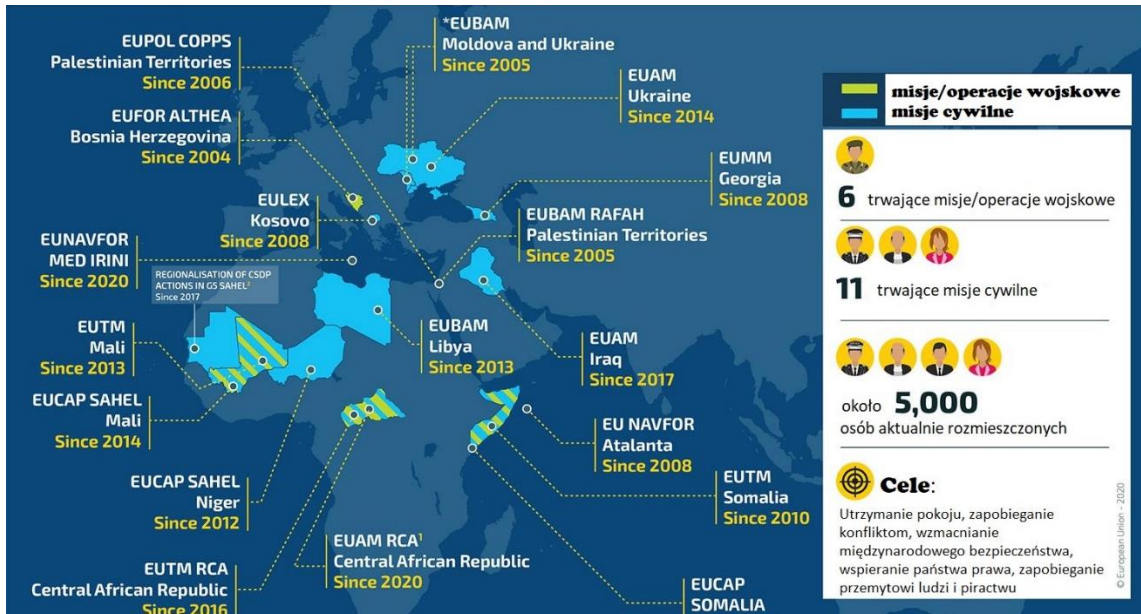
Co-funded by the
Europe for Citizens Programme
of the European Union

Działania Fundacji Schumana są współfinansowane przez Unię Europejską w ramach Programu *Europa dla Obywateli*.

Komisja
Europejska

Eurokonwersatoria objęte są honorowym patronatem
Przedstawicielstwa Komisji Europejskiej w Polsce.

Misje cywilne i wojskowe Unii Europejskiej 2020 (na mapie brakuje powołanej w marcu operacji wojskowej Irini m.in. pilnującej przestrzegania embarga na broń dla Libii)

Źródło: https://eeas.europa.eu/topics/military-and-civilian-missions-and-operations/430/military-and-civilian-missions-and-operations_en

obrony, jeżeli Rada Europejska, stanowiąc jednomyślnie, tak zdecyduje. WPBiO realizowana jest dzięki zdolnościom cywilnym i wojskowym oddanym do dyspozycji Unii przez państwa członkowskie.

Europejski Fundusz Obronny – został powołany w 2017 roku, aby państwa członkowskie mogły efektywniej wydawać pieniądze na obronność. Fundusz finansuje wspólne badania dotyczące innowacyjnych technologii i sprzętu obronnego. Państwa członków-

skie mogą również otrzymać dofinansowanie na wspólny rozwój oraz zakup technologii i wyposażenia obronnego.

Stała współpraca strukturalna (PESCO) – uruchomiona w 2017 roku grupa ściślejszej współpracy w dziedzinie bezpieczeństwa i obrony obejmująca 25 Unii Europejskiej (wszystkie kraje z wyjątkiem Malty i Danii). Państwa uczestniczące zobowiązały się m.in. do uczestnictwa w co najmniej jednym projekcie realizowanym w ramach PESCO czy istotnego wspierania misji i operacji UE. Teoretycznie PESCO powinna umożliwić realizowanie ambitnych celów i projektów, ale zważywszy na fakt, że uczestniczą w niej praktycznie wszystkie państwa członkowskie, będzie to trudne.

DOBRCZE POWIEDZIANE – FRAZA DNIA

(...) prawdziwe pytania dla Europejczyków są to w głębi rzeczy raczej pytania, które powinni zadać sobie, a nie Amerykanom: dlaczego do tego stopnia zmniejszyli swoje wysiłki na rzecz obronności od lat 90.? Dlaczego nie są już gotowi do wpisania obrony na listę swoich priorytetów budżetowych i do poczynienia w tym celu niezbędnych wyrzeczeń, gdy tymczasem zagrożenia narastają? Dlaczego prowadzimy dziś tak skomplikowane debaty na temat kwot, które mają zostać przyznane Europejskiemu Funduszowi Obronnemu, który właśnie stworzyliśmy (...)? Dlaczego są takie różnice między budżetami i zdolnościami obronnymi europejskich państw podczas gdy zagrożenia, na które jesteśmy narażeni, są w dużej mierze wspólne?

(...) Europa musi być w stanie w większym stopniu zagwarantować swoje bezpieczeństwo i działać w swoim sąsiedztwie. Ten cel autonomicznego działania Unia Europejska już sobie zresztą sama wyznaczyła. Wyobraźcie sobie, to było na Radzie Europejskiej w Kolonii w ... 1999! To jest dziś, jak było 20 lat temu, idealnie zgodne z życzeniem, by Europejczycy na powrót się zaangażowali i byli bardziej wiarygodni i skuteczni w NATO.

(...) Dlatego Europejczycy muszą dziś bardziej podejmować się tej Europy obrony, tego europejskiego filaru wewnątrz NATO. (...) Spójrzmy prawdzie w oczy, usłyszmy, co mówią nam Stany Zjednoczone Ameryki: „Wydawajcie więcej na swoje bezpieczeństwo, nie będę już zawsze waszym gwarantem ostatniej szansy, waszym protektorem”. Weźmy wreszcie na siebie odpowiedzialność!

- fragment przemówienia prezydenta Francji Emmanuela Macrona wygłoszonego w Szkole Wojny 7 lutego br. Macronowi nie chodzi jednak wyłącznie o kwestie wojskowe. Domaga się, by na szczeblu europejskim kontrolować infrastrukturę morską, energetyczną i cyfrową. Europejczycy muszą bronić swoich standardów i być niezależni technologicznie.